

Tantárgy:	Magyar nyelv
-----------	--------------

Évfolyam:	7. évfolyam
-----------	-------------

Időkeret:	1+1	óra/hét	36+36	óra/év
-----------	-----	---------	-------	--------

A magyar nyelv tantárgy kerettantervben javasolt óraszámát a 7. évfolyamon megnöveltük a szabadon felhasználható órák keretéből. Így heti 1 óra helyett heti 2 órával gazdálkodhatunk. Ezt a plusz órát a tananyag elmélyítésére fordítjuk, amit az óraszámoknál külön jelzek.

Témakör	Kerettanterv által javasolt óraszám	A helyi tantervben tervezett óraszám
I. Kommunikáció, a digitális írásbeliség fejlesztése	5+2	7+12
II. Mondat a szövegben – egyszerű mondat részei, az alá- és mellérendelő szó szerkezetek, a szóösszetételek	12+2	14+10
III. A magyar nyelv társadalmi és földrajzi változatai, ritkább szóalkotási módok – játékos feladatokkal	10+2	12+12
<i>IV. Könyvtárhasználat</i>	2+1	3+2
Összes óra száma	36	72

Témakör: I. Kommunikáció, a digitális írásbeliség fejlesztése	Tervezett óraszám 19
Kommunikáció szóban és írásban	
Alkalmi beszéd, ünnepi beszéd, köszöntő	
Hozzászólás, felszólalás, kiselőadás	
Vita és érvelés	
Kommunikációs zavar	

A tömegkommunikáció szerepe, feladatai, tájékoztató és véleményközlő műfajai	
Reklám, hirdetés, apróhirdetés	
Kommunikációs helyzetek paródiái, karikatúrái	
Hagyományos és digitális iskolaújság szerkesztése: műfajok, szerkesztők, szerkesztési elvek. A reklám médiumai, műfajai, hatásai	
Nyelvhelyesség és kommunikációs zavar	
<i>Számonkérés</i>	

Témakör: A kommunikáció, a digitális írásbeliség fejlesztése

Javasolt óraszám: 19 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK:

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- ismerje, alkalmazza a társas érintkezés szabályait
- képes legyen a kulturált véleménynyilvánításra
- tudatosítsa a vitázás alapelveit, képes legyen a konfliktuskezelésre
- biztos szövegértési készséggel rendelkezzen
- fejlett szövegalkotási képessége kialakuljon
- értőn alkalmazza a nyelvi ismereteit
- önmaguk kifejezése pontosan, helyesen
- alkalmazni tudják a digitális szövegalkotás és –befogadás módjait
- képesek saját véleményüket logikusan kifejezni, érvelni
- alkalmazzák a toleráns nyelvhasználatot

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztése

A nyelvhasználati és a kommunikációs készség fejlesztése

A kommunikáció nem nyelvi jeleinek alkalmazása mindennapi helyzetekben

A kommunikációs zavar felismerése, néhány megismert korrekciós lehetőség alkalmazása

A szövegértési készség fejlesztése

A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése

Szerep- és drámajátékok gyakoroltatása

Aktív részvétel különböző kommunikációs helyzetekben

A közéleti megnyilatkozás alapjainak elsajátítása

Az önálló véleményalkotás készségének fejlesztése

Az önálló tanulási és ismeretszerzési képesség fejlesztése hagyományos és digitális források, eszközök használatával

A tömeg- és digitális kommunikáció jellemzőinek megismerése

A kommunikációs zavar felismerése, javítása

Vita- és érvelési kultúra elsajátítása

A közéleti beszédformák (felszólalás, hozzászólás, alkalmi beszéd) felismerése és alkalmazása

FOGALMAK

tömegkommunikáció, kommunikációs zavar, vélemény, vita, érv, cáfolat, hozzászólás, felszólalás, alkalmi beszéd

TEVÉKENYSÉGEK:

- TANÁRI MAGYARÁZAT
- JEGYZETELÉS, VÁZLATÍRÁS
- KULCSSZAVAK, A LÉNYEG KIEMELÉSE
- MUNKAFÜZETI FELADATOK MEGOLDÁSA
- SZÖVEGALKOTÁSI FELADATOK
- KOMMUNIKÁCIÓS JÁTÉKOK
- DRAMATIKUS JÁTÉKOK

Témakör: II. Mondat a szövegben – egyszerű mondat részei, az alá- és mellérendelő szószerkezetek, a szóösszetételek	Tervezett óraszám 24 óra
A mondat a szövegben, a mondatok csoportosítása	
Az állítmány	
Az alany	
A tárgy	

Határozók	
Hely-, idő-, állapot- és módhatározó	
Eszköz-, társ-, részes-, ok-, cél-és állandó határozó	
A jelzők	
Minőség-, mennyiség-, birtokos és értelmező jelző)	
A mellé- és alárendelő szószerkezet	
Az egyszerű mondat szerkezete	
Az egyszerű mondat helyesírása	
Szóképzés	
Alárendelő szóösszetételek	
Mellérendelő szóösszetételek	
A mondatrészek és stilisztikai szerepük: nominális és verbális stílus Vonzatok és mondat szerkezetek A vonzatok vizsgálata a tanult idegen nyelvben, összevetése a magyar nyelv sajátosságaival A szószerkezetek jelentéstömörítő szerepe, különös tekintettel az állandósult szókapcsolatokra A szóösszetételek jelentéstömörítő szerepe, különös tekintettel az állandósult szókapcsolatokra	
<i>Számonkérés</i>	

TÉMAKÖR: Mondat a szövegben – az egyszerű mondat részei, az alá- és mellérendelő szószerkezetek, a szóösszetételek

Javasolt óraszám: 24 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK:

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- kialakul a megfelelő nyelvi elemzőképessége
- ismeri anyanyelvének szerkezeti felépítését
- ismeri, és alkalmazza a tanult elemzési eljárásokat

- felismeri, megnevezi a magyar és a tanult idegen nyelv közötti hasonlóságokat és eltéréseket
- törekszik, hogy nyelvhasználata tudatos és helyes legyen
- fejlődjön a helyesírási készsége

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

A nyelv szerkezeti egységeinek és azok funkcióinak megismerése

A nyelvi elemzőkészség fejlesztése

A nyelv változásainak megfigyelése

A helyesírási készség fejlesztése

A mondatfajták azonosítása a közlési szándék szerint a beszélt és az írott nyelvben

Egyszerű mondat típusainak felismerése, elemzése

Az egyszerű mondat központosítása

Az összetett szavak helyesírásának alapvető szabályai

A mellérendelő és az alárendelő szószerkezet fajtáinak megismerése, elemzése

A mondatrészek megtanulása (alany, állítmány, tárgy, határozók [időhatározó, helyhatározó, részeshatározó, mód- és állapothatározó, ok-és célhatározó, eszköz- és társhatározó, állandó határozó]), jelző [minőségjelző, birtokos jelző, mennyiségjelző, értelmező]

A szórend és a mondatjelentés kapcsolatának vizsgálata

A szó elsődleges jelentésének, illetve a metaforikus jelentésnek elkülönítése, tudatos alkalmazása

A főbb szóalkotási módok (szóösszetétel, szóképzés) ismerete

Az összetett szavak alapvető helyesírási szabályainak elsajátítása

Digitális és papíralapú iskolai helyesírási segédeszközök: szótárak és szabályzatok és helyesírási portálok önálló használata

FOGALMAK

egyszerű szó, összetett szó, mondatrészek, szószerkezetek (alárendelő: alanyos, tárgyas, határozós, jelzős; mellérendelő: kapcsolatos, ellentétes, választó, magyarázó, következtető); szóösszetétel, szóképzés, szórend

TEVÉKENYSÉGEK:

- tanári magyarázat
- jegyzetelés, vázlat készítése

- mondatelemzés közösen, párban, majd önállóan
- munkafüzet feladatok megoldása
- szóelemzés, szóalkotás
- a központosítás szabályainak megfigyelése, gyakorlása
- tollbamondás, javítás

Témakör: III. A magyar nyelv társadalmi és földrajzi változatai, ritkább szóalkotási módok – játékos feladatokkal	Tervezett óraszám 24 óra
A köznyelv és csoportnyelvek	
Nyelvjárások	
Ritkább szóalkotási módok Mozaikszók, ikerszók és szórövidülések	
A nagy magyar nyelvjárások hangtani, szókészletbeli jellemzőinek összevetése digitális anyagok segítségével Torz mozaikszavak stílushatásai	
<i>Számonkérés</i>	

TÉMAKÖR: A magyar nyelv társadalmi és földrajzi változatai, ritkább szóalkotási módok – játékos feladatokkal

JAVASOLT ÓRASZÁM: 24 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK:

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- törekszik, hogy nyelvhasználata tudatos és helyes legyen
- fejlődjön a helyesírási készsége
- felismeri a nyelvjárásainkban fellelhető hasonlóságokat és különbségeket
- képes a toleráns nyelvhasználatra, az elfogadó attitűdre
- a funkcionális nyelvhasználat mellett elhelyezik a nyelvjárásokat, a magyar nyelv egészében

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

Az anyanyelv állandóságának és változásának tudatosítása

A nyelv főbb változatainak megismertetése (köznyelv, irodalmi nyelv, csoportnyelvek)

A nyelvek megjelenési formáinak ismerete

A tanuló környezetében előforduló nyelvjárás néhány jellegzetességének megfigyelése

A nyelvi tolerancia kialakítása, fejlesztése

A tanuló környezetében előforduló nyelvváltozatok azonosítása

Anyanyelv, idegen nyelv, nemzetiségi nyelv összevetése

FOGALMAK

irodalmi nyelv, köznyelv, nyelvjárás, csoportnyelv, ifjúsági nyelv, jelnyelv

TEVÉKENYSÉGEK:

- TANÁRI MAGYARÁZAT
- JEGYZETELÉS, VÁZLATÍRÁS
- MUNKAFÜZETI FELADATOK MEGOLDÁSA
- PÉLDÁK GYŰJTÉSE A NYELVJÁRÁSOK SAJÁTOSságAINAK MEGFIGYELÉSÉRE
- DIGITÁLIS ANYAGOK ELEMZÉSE A KIEJTÉSVÁLTOZATOK MEGFIGYELÉSÉHEZ
- JÁTÉKOS FELADATOK
- KISELŐADÁS, PPT KÉSZÍTÉSE PÁROS, CSOPORTOS MUNKÁVAL

Témakör: <i>IV. Könyvtárhasználat</i>	Tervezett óraszám 5 óra
---------------------------------------	----------------------------

TÉMAKÖR: Könyvtárhasználat

JAVASOLT ÓRASZÁM: 5 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK:

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére, adottságaihoz mérten, életkorának megfelelően:

- tájékozódjon a könyvtárban
- képes legyen az adott témához kapcsolódó szakirodalmat megtalálni
- képes legyen anyaggyűjtésre, jegyzetelésre
- tudjon logikusan felépített szöveget alkotni a megszerzett ismeretek felhasználásával
- szabályosan hivatkozzon a forrásokra
- pontosan tüntesse fel a forrásokat
- használja a médiát mint anyaggyűjtési forrást
- meg tudja állapítani a különböző források hitelességét
- fel tudja mérni az adatok felhasználhatóságát, megbízhatóságát

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

A szövegek sajátosságainak megfigyeltetése, főbb fajtáinak tudatosítása: lineáris és nem lineáris, hagyományos és digitális szövegek

Digitális és/vagy nyomtatott szótárak használata

FOGALMAK

szöveg, hagyományos szöveg, digitális szöveg, lineáris szöveg, nem lineáris szöveg

TEVÉKENYSÉGEK:

- ADATGYŰJTÉS A KÖNYVTÁRBAN
- FORRÁSOK KERESÉSE A KÖNYVEK KÖZÖTT
- FORRÁSOK KERESÉSE AZ INTERNETEN
- JEGYZETELÉS, VÁZLATÍRÁS
- HIVATKOZÁS, FORRÁSMEGJELÖLÉS PÁROS, MAJD EGYÉNI MUNKÁVAL
- BESZÁMOLÓ ELKÉSZÍTÉSE